

Στα πλαίσια του θεματικού κύκλου Αναλφαβητισμός οι μαθητές ανέλαβαν να παρουσιάσουν το κείμενο

του Γιώργου Καββαδία στους συμμαθητές τους σε μορφή power point, με εξαιρετικά αποτελέσματα! Ξεχωρίσαμε την παρουσίαση της μαθήτριας Κούτρου Ελένης (α2) και την δημοσιεύουμε [εδώ](#) !

Ακολουθεί το κείμενο του Γιώργου Καββαδία, Η μάστιγα του αναλφαβητισμού

Καθοδήγηση: [Δεμοιράκου Μαρία](#)

Η μάστιγα του αναλφαβητισμού

Η 8η Σεπτεμβρίου έχει καθιερωθεί ως διεθνής μέρα για την εξάλειψη του αναλφαβητισμού. Ο αναλφαβητισμός εξακολουθεί και να είναι μια μάστιγα που διαρκώς αναπαράγεται με νέες μορφές, πλήττοντας όχι μόνο τις φτωχές, αλλά και τις ανεπτυγμένες χώρες.

Η εκπαιδευτική βαρβαρότητα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης αποτυπώνεται στους πίνακες της ντροπής: περίπου 793 εκατομμύρια ενήλικες στον κόσμο, στην πλειονότητά τους νεαρά κορίτσια και γυναίκες, δεν ξέρουν να διαβάζουν ούτε να γράφουν. Περίπου 67 εκατομμύρια παιδιά σχολικής ηλικίας δεν παρακολουθούν μαθήματα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και 72 εκατομμύρια έφηβοι, που θα πρέπει να φοιτούν στον πρώτο κύκλο της δευτεροβάθμιας, δεν μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους στην παιδεία.

Καταθλιπτική είναι η κυριαρχία του αναλφαβητισμού στις ασθενέστερες τάξεις και στρώματα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Η εγκατάλειψη του

σχολείου είναι μια από τις πιο επώδυνες μορφές που παίρνει η ανισότητα, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός αντανakλώντας τη διαίρεση της κοινωνίας σε τάξεις. Στη χώρα μας, 35 χρόνια μετά τη συνταγματική κατοχύρωση της 9χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, περίπου 8.000 παιδιά «αποκλείονται» κάθε χρόνο από το γυμνάσιο!

Αναλφαβητισμός δεν σημαίνει μόνο άγνοια ανάγνωσης, γραφής και αρίθμησης. Ο οργανικός αναλφαβητισμός, η άγνοια ανάγνωσης, γραφής και αρίθμησης είναι η κορυφή του παγόβουνου. Υπάρχει και ο λειτουργικός αναλφαβητισμός. «Σήμερα αναλφάβητος θεωρείται ο άνθρωπος που δεν μπορεί να κατανοήσει μια απλή παρουσίαση γεγονότων, τα οποία αναφέρονται στην καθημερινή του ζωή». Διαπιστώνεται ότι στις αναπτυγμένες χώρες ένας στους τέσσερις ενήλικους δεν διαθέτει αυτές τις ικανότητες. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια μια «άλλη» μορφή αναλφαβητισμού έρχεται να πυκνώσει τις παλιές στρατιές των οργανικά αναλφάβητων με νέο αίμα. Σε χιλιάδες μαθητές, οι οποίοι ολοκληρώνουν τις γυμνασιακές και λυκειακές σπουδές τους, παρατηρούνται σοβαρά προβλήματα κατανόησης ενός κειμένου, αδυναμία να εκφραστούν, να συντάξουν μια ολοκληρωμένη πρόταση, να συνδυάσουν τις γνώσεις που έχουν λάβει προκειμένου να εξηγήσουν ένα απλό φυσικό φαινόμενο ή ένα κοινωνικό ή ιστορικό γεγονός.

Επιπλέον όλο και πιο έντονος παρουσιάζεται ο νέος «ψηφιακός αναλφαβητισμός», που συνδέεται με τη δυνατότητα χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας και πληροφόρησης. Τα δύο τρίτα του πληθυσμού της χώρας μας είναι «ψηφιακά αναλφάβητοι», ποσοστό σχεδόν διπλάσιο από τον μέσο όρο της Ευρώπης.

Αυτές οι σύγχρονες μορφές αναλφαβητισμού συνδέονται άρρηκτα με την κυρίαρχη νεοφιλελεύθερη πολιτική που γκρεμίζει τη δημόσια εκπαίδευση καταργώντας σχολεία, ακόμα και τη δωρεάν διανομή σχολικών βιβλίων, συρρικνώνοντας τους διορισμούς και θυσιάζοντας το δικαίωμα στη μόρφωση στον βωμό της κερδοφορίας των επιχειρήσεων ως καύσιμη ύλη για τη διαμόρφωση «χρήσιμων ηλιθίων» και όχι ελεύθερων και σκεπτόμενων πολιτών. Ωστόσο, η βασική αιτία του αναλφαβητισμού βρίσκεται στη δομή και στην οργάνωση των σύγχρονων κοινωνιών. Οι κοινωνικές ανισότητες καθιστούν αδύνατη την κατοχύρωση του κοινωνικού δικαιώματος για ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση σε όλους, ανεξάρτητα από την κοινωνική προέλευση, το φύλο, την ηλικία και το θρήσκευμα.

Η εξάλειψη του αναλφαβητισμού προϋποθέτει τη συλλογική δράση κατά των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού. Συνδέεται με τους κοινωνικούς αγώνες για την πλήρη κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την προοπτική οικοδόμησης μιας ανθρωποκεντρικής κοινωνίας.

Γιώργος Κ. Καββαδίας, Εκπαιδευτικός Ψευνητής